

**of the General Body Meeting of
NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION
held at 12.00 noon on SUNDAY, the 15th October,
1995 at Karmavir Mahavidyalaya Mul.
(Dist. Chandrapur)**

The General Body of NUTA met in the hall of Karmavir Mahavidyalaya Mul. (Dist. Chandrapur) at 12 noon on SUNDAY, the 15th October, 1995. Prof. B.T. Deshmukh, President was in the chair. The membership numbers of the **members present** at the meeting are as follows :-

0017, 0044, 0048, 0058, 0060, 0064, 0065, 0090, 0111, 0137, 0167, 0172, 0179, 0204, 0208, 0238, 0311, 0389, 0454, 0456, 0469, 0496, 0525, 0531, 0540, 0543, 0545, 0547, 0551, 0552, 0557, 0577, 0581, 0583, 0662, 0737, 0738, 0739, 0807, 0944, 1014, 1015, 1055, 1056, 1076, 1083, 1118, 1129, 1148, 1165, 1177, 1247, 1251, 1258, 1281, 1310, 1347, 1348, 1383, 1406, 1420, 1441, 1442, 1560, 1629, 1656, 1715, 1770, 1815, 1825, 1830, 1831, 1835, 1836, 1837, 1876, 2019, 2041, 2070, 2087, 2088, 2090, 2092, 2128, 2129, 2154, 2159, 2352, 2353, 2370, 2416, 2550, 2656, 2690, 2730, 2761, 2822, 2823, 2888, 2933, 3003, 3073, 3081, 3245, 3298, 3299, 3300, 3316, 3357, 3375, 3384,

ITEM NO. 182 :

CONFIRMATION OF MINUTES :

CONFIRMED the minutes of the General Body meeting of Nagpur University Teachers' Association held at 12.00 noon on SUNDAY, the 7th May, 1995 at Shri Shivaji College of Education, Amravati (copy of the minutes was circulated on page no.33 to 35 of 1995 NUTA Bulletin).

विषय क्रमांक : १८२ (१)

प्रा. के.ए.चंदनगिरीवार यांचे दुःखद निधन :

प्रा.मा.ना.अंधारे यांनी प्रा. के.ए.चंदनगिरीवार यांचे दुःखद निधनावद्दल मांडलेला पुढील शोक प्रस्ताव **सम्मत करण्यात आला :-**

“गडचिरोली येथील नुटाचे आजिव सदस्य व वाणिज्य विभागाचे विद्यार्थीप्रीय प्रा.के.ए.चंदनगिरीवार यांचे ३१ जुलै १९९५ ला हृदयविकाराच्या तिव्र धक्क्याने दुःखद निधन झाले.

या आकस्मिक निधनामुळे त्यांच्या कुटूंबियांवर दुःखद प्रसंग आला आहे. त्यांच्या दुःखात नुटाची ही आमसभा सहभागी आहे. त्यांच्या कुटूंबियांना दुःख सहन करण्याची शक्ती ईश्वर प्रदान करो अशी प्रार्थना ही सभा करित आहे.”

विषय क्रमांक : १८२ (२)

प्रा. भा.मा.पुराणिक यांचे दुःखद निधन :

प्रा.अ.य.माधमशेठ्ठीवार यांनी प्रा.भा.मा.पुराणिक यांचे दुःखद निधनावद्दल मांडलेला पुढील शोक प्रस्ताव **सम्मत करण्यात आला :-**

“प्रा श्री.भा.मा.पुराणिक लो.टि.महाविद्यालय वणी आजीव सदस्य नुटा यांचे जुलै १९९५ मध्ये आकस्मिक निधन झाले त्यावद्दल ही सभा तिव्र शोक व्यक्त करित आहे.”

शोक प्रस्ताव मांडणाऱ्या सदस्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या. अध्यक्षानी सुध्दा आपल्या भावना व्यक्त केल्या. सभेने दोन मिनीटे स्तब्ध उभे राहून दिवंगत सदस्यांना आपली आदरांजली वाहिली. सम्मत केलेल्या शोकप्रस्तावाची प्रत संघटनेच्या वतीने सचिव शोकाकूल कुटूंबियांकडे पाठवतील असे अध्यक्षानी सांगितले.

ITEM NO. 183 :

APPROVAL TO THE AUDITED STATEMENT.

Considered and approved the Audited Balance Sheet and Income and Expenditure Account of the Association for the year ended on 31st March, 1995

Notes : (i) The copy of the Audited Balance sheet and Income and Expenditure Account of the Association for the said Financial year was circulated on page 52 of 1995 NUTA Bulletin.

(ii) The Audited Balance sheet and Income and Expenditure Account were placed before the General Body by Prof. E.H.Kathale, Secretary, on behalf of the Executive Committee.

ITEM NO. 184 :

STATEMENT ON FIXED SECURITIES POSITION :

Noted the Statement no.6 showing the position of the Fixed Securities of the Association as on

**Nagpur University Teachers' Association
MEETING NOTICE : 1**

Dated : 1st January 1996

From :

Prof. E. H. KATHALE

Secretary, NUTA

N-162 Reshim Bag, Nagpur 444 009

To,

All the members of the

Nagpur University Teachers' Association

Dear members,

I have the honour to inform you that General Body meeting of the Nagpur University Teachers' Association will be held at 12.00 noon, on the Day and the Date mentioned below.

2. If you propose to move any resolution for the consideration of the General Body, you are requested to send such resolution to me, with a copy to Prof. B.T.Deshmukh, President NUTA, No. 3, Subodh Colony, Near Vidarbha Mahavidyalaya, Amravati 444604 within a period of 10 days from the date of the posting of this Bulletin.

3. It will not be possible to include in the agenda, resolutions received after the due date. So please make it convenient to send such resolutions, if any, within the stipulated time. The place of the meeting will be intimated to you along with the agenda.

Thanking you.

Yours faithfully
Sd/- E. H. Kathale
Secretary, NUTA.

Time, Day and Date of the Meeting:

**12.00 Noon on Sunday, the
10th March, 1996**

31st March 1995. (Note : Statement no.6 regarding the fixed securities of the Association as on 31st March 1995, was circulated on page 51 of 1995 NUTA Bulletin.)

विषय क्रमांक : १८५

वर्ग तुकडीतील विद्यार्थ्यांच्या संख्येमध्ये फार

मोठ्या प्रमाणावर वाढ करणारे आदेश

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने डॉ.शरद कळणावत यांनी मांडलेला पुढील प्रस्ताव **सम्मत करण्यात आला :-**

“ज्याअर्थी महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च शिक्षण विभागाच्या दिनांक १९ जून १९९५ च्या एका शासननिर्णयाने कला, वाणिज्य व विज्ञान विद्याशाखेतील वर्ग तुकडीतील विद्यार्थ्यांच्या संख्येमध्ये फार मोठ्या प्रमाणावर वाढ करणारे आदेश निर्गमित केले आहेत;

आणि ज्याअर्थी महाराष्ट्र शासन व महाराष्ट्र प्राध्यापक संघ यांच्यामध्ये सर्व विद्यापीठांच्या मा. कुलगुरुंच्या उपस्थितीमध्ये व मा. मुख्यमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली, दिनांक १५ जुलै १९७७ रोजी, झालेल्या बैठकीमध्ये उभयपक्षी स्वाक्षरीत झालेल्या मतैक्यपत्रामध्ये स्पष्टपणे पुढील प्रमाणे मतैक्याचा मुद्दा नमूद आहे :-

"Consensus No. 2 : Consensus reached in the discussion of the representatives of the Maharashtra Federation of University and College Teacher's Organisations with the Chief Minister of Maharashtra on 4th June, 1977 and subsequent meeting held on 8th July 1977.

Following were present on 4th June, 1977.

On Behalf of Government 1) Chief Minister in the Chair, 2) Minister for Education, 3) Minister of State for Education, 4) Secretary, Education and Youth Service Department, 5) Director of Higher Education and Youth Service Department, 6) Director of Higher Education, Maharashtra State Pune, 7) Deputy Secretary, Education and Youth Services Department.

Vice Chancellors Shri. D.Y. Gohokar, V.C. Nagpur University Shri. D.A.Dabholkar, V.C. Poona

University Shri. P.G.Patil, V.C. Shivaji University Smt. Madhuriben Shah, V.C. S.N.D.T. Women University Shri. Ram Joshi V.C. Bombay University.

On Behalf of M.F.U.C.T.O. 1. Shri. L.B. Keny President, & other Executive Committee Members 2. The discussions mainly centred round the four points and the detailed issues relating thereto, mentioned in the note circulated by the Education and Youth Service Department. While, pending further full consensus could not be reached on the point relating to "Work Load" consensus was reached on the remaining three points, namely "Size of a Class", "Vacation" and "Remuneration for Examination Work" and the same has been recorded below.

SIZE OF A CLASS : The existing stipulation of different Universities in regard to the maximum strength of students in a class (upto the first degree level) were noted. It was agreed in principle that a class of a large size, with more than 100 students, was not conducive to attainment of higher academic standards and that the size of a class will have to be progressively reduced to 60 students so as to improve the student-teacher ratio. As a first step towards the attainment of this ideal, it was agreed that the maximum strength of students in a class upto the first degree level of the new three- year degree course in college affiliated to the Bombay, Poona, Shivaji and S.N.D.T. Women's Universities should be 100 students, the University authorities may, however, in their discretion authorise the heads of Colleges to exceed this limit of 100 students by 10% (i.e. upto 110 students in a class). In exceptional cases, where there are compelling circumstances, the University authorities may permit admission of a few more students (in any case not more than five) in a class even in excess of 110.

So far as the Marathwada and Nagpur Universities are concerned, it was agreed that the status quo should be maintained (i.e. the maximum size of a class shall be 80 students with powers to the University authorities to allow, in their discretion, admission of students in excess of this limit)"

आणि; ज्या अर्थी नागपूर विद्यापीठाच्या अध्यादेश क्रमांक २० मध्ये (जो अमरावती विद्यापीठाला सुद्धा लागू आहे.) पुढील तरतूद स्पष्टपणे नमूद आहे :-

महाराष्ट्र शासन क्र.एनजीसी-१२९४/१००५४/(२८५२)-विशि-४ उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग,

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक : १३ ऑक्टोबर, १९९५

प्रति,
कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे,

विषय :- अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय महाविद्यालयातील अधिव्याख्यात्यांनी राष्ट्रीय पात्रता परिक्षा परिविक्षाधीन कालावधीत पूर्ण करणेबाबत.

शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्रमांक एनजीसी-१२८६/(१२२४)/विशि-४, दिनांक २७.२.८९ अन्वये अकृषि विद्यापीठे, संलग्नित महाविद्यालये शासकीय विज्ञान/व्यवस्थापन अभ्यासक्रम/समाजशास्त्र संस्थामधील शिक्षकांची वेतनश्रेणी सुधारणे व उच्च शिक्षणाचा दर्जा राखण्यासाठी इतर उपाययोजना करण्याबाबतचे आदेश दि. १.१.८६ पासून लागू करण्यात आले आहेत. या आदेशानुसार १.१.८६ नंतर अधिव्याख्याता, प्रपाठक आणि प्राध्यापक, ग्रंथपाल व शारिरीक शिक्षक यांच्या सेवाशर्ती अर्हता ठरवून देण्यात आल्या आहेत. त्यानुसार अधिव्याख्याता व तत्सम पदासाठी पारंगत (पोस्टग्रॅज्युट) परिक्षेत कमी ५५ टक्के मार्क्स वा समकक्ष ग्रेड व चांगला शैक्षणिक रेकॉर्ड असणे आवश्यक आहे. याशिवाय विद्यापीठ अनुदान आयोगाने ठरवून दिलेली पात्रता परिक्षा उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने ज्या विविध परिक्षा उत्तीर्ण असणाऱ्यांना, सदर पात्रता परिक्षा पास होण्यातून सुट दिली आहे. त्याबाबतचे आदेश राज्य शासनाकडून वेळोवेळी निर्गमित करण्यात आले आहेत. या व्यतिरिक्त इतर सर्व अधिव्याख्याता वा तत्सम पदांना (नेटसेट) पात्रता परिक्षा उत्तीर्ण होणे अनिवार्य आहे. जे अधिव्याख्याता व तत्सम पदधारक ही परिक्षा उत्तीर्ण होणार नाहीत त्यांना ३१.३.१९९६ नंतर सेवामुक्त करण्याचे शासनाचे आदेश आहेत.

दिनांक २७.२.८९ च्या शासन निर्णयाच्या अनुक्रमांक २५ मध्ये सेवेच्या इतर अटीचा उल्लेख असून शिक्षकांचा परिविक्षाधीन कालावधी २४ महिन्यांच्या वर जाणार नाही असे म्हटले आहे.

अधिव्याख्यात्यांना सेवेमध्ये पक्के करण्यासाठी (कन्फर्म) अल्पकालीन प्रशिक्षण कार्यक्रम उत्तीर्ण होणे, समाधानकारक परफॉर्मन्स अप्प्रेझल अहवाल या गोष्टी विचारात घेतल्या जातात.

३. शासनाच्या असे निर्देशनास आले आहे की, विहित अर्हता प्राप्त उमेदवारांच्या नियुक्त्या जरी ते पात्रता परिक्षा उत्तीर्ण नसले तरी केल्या जातात, व त्यांना परिविक्षाधीन कालावधीनंतर ठेवण्यात येते. या परिविक्षाधीन कालावधीत जर अशा उमेदवारांनी विहित परिक्षा पास केली नाही तर त्यांची पुढील देय वेतनवाढ रोखण्यात येते. काही प्रकरणात ही वाढ सुरुवातीस लक्षात न घेतल्याने पुढील वेतनवाढ मंजूर करण्यात आली आहे व आता लक्षात आल्यावर त्याची वसूली करण्याचे प्रस्तावित आहे. ज्या कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत असे घडले आहे त्यांचेकडून वसूली करण्यात येऊ नये. परंतु भविष्यात अशा घटनांची पुनरावृत्ती होणार नाही याची दक्षता घेणे आवश्यक आहे.

४. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने घालून दिलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार शासनाकडून वेळोवेळी आदेश काढण्यात आले आहेत यापुढे अधिव्याख्याता पदावर नियुक्ती दिली जाणाऱ्या उमेदवारांने याकरिता आवश्यक शैक्षणिक अर्हता व पात्रता धारण केली आहे याची खात्री प्रथम करून घ्यावी व असे उमेदवार उपलब्ध न झाल्यामुळे जर शैक्षणिक अर्हता आहे, परंतु पात्रता परिक्षा पास नसलेल्या उमेदवारांची नियुक्ती करावयाची झाल्यास त्यांची नियुक्ती ही तदर्थ नियुक्ती म्हणून करण्यात यावी. या नियुक्ती धारकांना सेवेचे कोणतेही लाभ (म्हणजेच एक वर्षानंतरची वेतनवाढ, नियमित सेवा व ८ व १६ वर्षानंतर मिळणारी वरिष्ठ व निवडश्रेणी) मिळणार नाही याचीही संबंधीतांना योग्य वेळीच जाणीव द्यावी.

(त्रि.ब.सेन)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

" Faculties of Arts, Social Sciences, Science and Commerce, the size of the theory class shall be increased to such extent that lectures shall be delivered to 80 students at a time with a provision for an extra of ten percent for leaving off during the course of this session".

आणि; ज्याअर्थी १९ जून १९९५ च्या शासननिर्णयातील तरतुदी केवळ मतैक्यपत्राच्या विरुद्ध आहे असेच नव्हे तर गेल्या अनेक वर्षांपासून विद्यापिठात अस्तित्वात असलेल्या अध्यादेशाचा सुद्धा भंग करणाऱ्या आहेत, इतकेच नव्हे तर विदर्भात अस्तित्वात असलेल्या वर्ग खोल्यांचा आकार लक्षात न घेता विद्यार्थ्यांना वर्ग खोल्यामधून कोंबण्याचा हा प्रकार संपूर्णपणे अशैक्षणिक आहे. वर्गातील विद्यार्थी संख्येबाबत राष्ट्राच्या व महाराष्ट्राच्या पातळीवर स्थिर झालेल्या विचारांचा उघडउघड अधिक्षेप या शासननिर्णयाने केला आहे.

त्याअर्थी हे सभागृह हा शासननिर्णय तत्परतेने मागे घेण्यात यावा अशी मागणी करित आहे.

विषय क्रमांक १८६

“नेट सेट” बाबत संघटनेची भूमिका

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने प्रा. अनिल ढगे यांनी मांडलेला पुढील प्रस्ताव **सम्मत करण्यात आला :-**

"महाराष्ट्र प्राध्यापक संघाच्या १९९४ च्या वार्षिक अहवालाच्या परिच्छेद ६ मध्ये नेट सेट परीक्षेबाबत व्यक्त झालेल्या पुढील मताशी हे सभागृह पूर्ण सहमती व्यक्त करित आहे :-

6.National and State Eligibility tests : 6.1 In the 1987 All India agreement for revision of pay scales, the condition of clearing eligibility test by candidates was provided. The AIFUCTO and MFUCTO are party to this and therefore, we welcome introduction of Eligibility test for candidates, However, its introduction to teachers retrospectively as one by our Government from 1-4-1990 is not acceptable to MFUCTO. The MFUCTO has made it clear that eligibility tests are for candidates who want to become teachers, while Refresher courses are for teachers. In view of the poor percentage of passing NET/SET all over the country including in Maharashtra arising strictly due to arbitrary choice of syllabus and mode of examination, the MFUCTO has already rejected the said TESTS in the present form in which they are being conducted. The MFUCTO demands that the NET/SET in their present form be forthwith abolished and calls upon the government to replace it by new eligibility test keeping in mind the fact that these Tests are for candidates who are to become teachers and not research assistants. A total modification of the mode of examination, fee structure from Rs. 600/- to Rs. 100/- for SET, syllabi content, etc. is necessary.

6.2 The MFUCTO is committed to the protection of each and every teacher who may be affected by the arbitrary decisions of the government in respect of NET/SET and if called for, a State-wide agitation against the government's arbitrariness will have to be organised in this respect."

Notes :- (1) General Secretary's Report - 1994 of Maharashtra Federation of University & College Teachers' Organizations was published on pages 40 to 44 of 1995 NUTA Bulletin

(2) This report was Adopted by the MFUCTO E.C. in its meeting held on 8th July 1995 at Nashik vide item No. 5 and approved by the General Council of MFUCTO in its meeting held at Nashik on 9th July 1995.

विषय क्रमांक १८७

५५ टक्के गुणांच्या अटीबाबत

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने प्रा.एकनाथ कठाळे यांनी मांडलेला पुढील प्रस्ताव **सम्मत करण्यात आला :-**

"विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षक या नात्याने सेवेमध्ये भरती होतांना भरती होण्यापूर्वी उत्तीर्ण करावयाच्या “नेट सेट” परीक्षेला वसण्यासाठी पदव्युत्तर परीक्षेमध्ये ५५ टक्के गुण असणाऱ्यांनाच पात्र ठरविण्याच्या व्यवस्थेविषयी अखिल भारतीय प्राध्यापक संघाच्या महासचिवांनी रस्तोगी समितीला सादर केलेल्या ५ मे १९९५ च्या निवेदनातील परिच्छेद ११ मध्ये व्यक्त केलेल्या मताशी हे सभागृह सहमती व्यक्त करित आहे. :-

11. Recruitment of Teachers The issue requires in depth and detailed study. AIFUCTO fully

favours a uniform national policy in this respect. However, we have serious criticism on the ways NET/SET are functioning.

The first point of criticism is against stipulation that only those candidates who secure 55% marks in the Masters level would be eligible to sit for NET/SET. It is known to all academicians that 55 P.C. marks in different subjects does not indicate same level of achievement.

Besides, there is uniformity neither in standard of teaching-learning nor in marking in examination in our universities, In fact, this is the very basis for instituting NET/SET. Insisting on 55 p.c. marks at masters level irrespective of subject and institution is giving credence to these marks. At the same time even a candidate after securing 75 p.c. in the master's level is obliged to sit for NET/SET and is not eligible for direct appointment. What is worse and arbitrary to the extreme is that once a candidate fails to secure that magic 55 p.c. marks he/she even after completing M.Phil or Ph.D and establishing his/her scholarship is not found eligible. There are already hundreds of serving teachers who at different points of time got appointed and now are debarred automatically from UGC Scales. This requirement must be scrapped immediately."

Notes :- (1) All India Federation of University & College Teacher's Organisation Submitted its Second Memorandum To, Dr. R.P.Rastogi, Chairman, U.G.C. Committee on Revision of pay scales of University and College Teachers on May 5, 1995, signed by Prof. Mrinmoy Bhattacharyy General Secretary AIFUCTO and it is circulated on page 53 of 1995 NUTA Bulletin.

CHANGE OF ADDRESS ACKNOWLEDGEMENT NO. 12

Requests for changes in address for the purpose of mailing and correspondence, have been reaching us frequently from the members'. So to record these changes in Life Member's Register systematically, and to follow up these changes effectively, steps have been taken by The Treasurer.

2. We hereby acknowledge the receipt of the requests for change in address from members whose Life Membership Numbers and changed addresses are included in Seventeenth List of Changed Addresses of Life Members of NUTA. Details of the said list are as follows :-

SEVENTEENTH LIST :- Serialized Nos : of the changed Addresses from 607 to 653 (Notified on page 91 and 92 of 1995 Ex-File) The Life membership Numbers of those requesting members are as follows :

41, 212, 262, 264, 299, 344, 441, 503, 528, 549, 675, 741, 784, 992, 997, 1018, 1066, 1230, 1344, 1422, 1436, 1473, 1653, 1684, 1814, 1899, 2114, 2136, 2234, 2323, 2395, 2426, 2440, 2457, 2599, 2644, 2743, 2838, 2882, 3126, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3374, 3391.

3. No separate and individual acknowledgement shall be issued in this regard.

4. Hereafter requests for change in address shall be sent only to me (Prof. S.A.Tiwari, Treasurer NUTA, 42, Shankar Nagar, Amravati-444 606.)

5. Members may please note that such requests sent to any other office bearer of NUTA Executive may not be speedily and effectively followed up. We hope that the members shall continue to cooperate with us to serve them better.

6. List No. 16 containing address changes from 542 to 606 was published as Acknowledgement No. 11 on page No. 21 of 1995 NUTA Bulletin.

S.A.Tiwari Treasurer NUTA

विषय क्रमांक : १८८

रजा प्रवास सवलत विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन

शिक्षकांना लागू करणे :

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने प्रा.एस.बी.चिंचमलातपुरे यांनी मांडलेला पुढील प्रस्ताव **सम्मत करण्यात आला :-**

“२३ ऑक्टोबर १९६३ च्या शासननिर्णयाने शासकीय कर्मचाऱ्यांना लागू करण्यात आलेली “स्वग्राम रजा प्रवास सवलत” पुढे वेगवेगळ्या शासन निर्णयांनी माध्यमिक, कनिष्ठ महाविद्यालयीन, महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय शिक्षकांना लागू करण्यात आली आहे. मात्र स्वग्राम रजा प्रवास सवलतीला विकल्प म्हणून २८ मार्च १९९५ च्या शासन निर्णयाने लागू करण्यात आलेल्या “रजा प्रवास सवलतीच्या” सुविधेपासून सर्व स्तरावरील शिक्षकांना वंचित ठेवण्यात आले होते आता राज्यातील खाजगी माध्यमिक शाळांतील कर्मचाऱ्यांना ही “रजाप्रवास सवलत” लागू करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला हे स्वागतार्ह आहे परंतु महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय शिक्षकांना मात्र त्यापासून अजूनही वंचित ठेवण्यात आले आहे याबाबत ही सभा तिब्र नापसंती व्यक्त करित आहे. अस्तित्वात असलेल्या “स्वग्राम रजा प्रवास सवलतीला” विकल्प म्हणून महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय शिक्षकांना “रजा प्रवास सवलत” तत्परतेने लागू करण्यात यावी अशी ही सभा महाराष्ट्र शासनास विनंती करित आहे.” “शासनास अशीही विनंती करण्यात येत आहे की ३० नोव्हेंबर १९८२ च्या शासन निर्णयाने महाविद्यालयीन व विद्यापीठीय

शिक्षकांना लागू करण्यात आलेली स्व-ग्राम रजा प्रवास सवलत व २८ मार्च १९९५ च्या शासन निर्णयाने शासकीय कर्मचाऱ्यांना लागू करण्यात आलेली “रजा प्रवास सवलत” समाज कल्याण खात्या अंतर्गत असलेल्या समाज कार्य महाविद्यालयातील शिक्षकांनाही लागू करण्यात येऊन तसे आदेश समाज कल्याण विभागातर्फे त्वरीत काढण्यात यावेत.”

विषय क्रमांक १८९ :

नुटाच्या काही सभासदांचा “बायोडाटा” नुटा बुलेटीनमध्ये प्रकाशित करणे :

Consideration dropped. प्रस्तावक श्री.प्रा.रा.बा.देवरकर हे अनुपस्थित असल्यामुळे त्यांचा पुढील प्रस्ताव मांडल्या गेला नाही. :-

आज बऱ्याच प्राध्यापकांनी स्वतःला शैक्षणिक व सामाजिक उपक्रमामध्ये झोकून दिले आहे, तसेच अनेकांनी संशोधनपर कार्य करून उच्चप्रतीची शैक्षणिक गुणवत्ता प्राप्त केलेली आहे. अशा प्राध्यापकांच्या ह्या उपलब्धींचा अशा समकक्ष उपक्रमात कार्य करणाऱ्या व संशोधन कार्य करित असणाऱ्या प्राध्यापकांना त्या प्राध्यापकांशी संपर्क साधण्यास ह्या विशेषवृत्तामुळे (Bio-Data) मदत होवून त्यांना मार्गदर्शन मिळण्यास मदत होऊ शकते व त्यांना आपले संशोधन कार्य पूर्ण करण्यास त्यांची मदत घेता येईल. अशा

राज्य शासकीय कर्मचारी व इतरांना दुसरी अंतरिम वाढ देणे

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग शासन निर्णय, क्रमांक वेपूर-१२९५/प्र. क्र. २०/सेवा-१०

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १९ सप्टेंबर १९९५.

पहा - (१) शासन अधिसूचना, वित्त विभाग क्रमांक वेपूर-१२८८/१५४/सेवा-१० दिनांक १ ऑक्टोबर १९८८.

(२) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक वेपूर-१२९३/प्र.क्र. सेवा-१०, दिनांक ११ जानेवारी १९९४.

(३) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक वेपूर-१२९३/प्र. क्र. ५०/सेवा-१०, दिनांक १६ फेब्रुवारी १९९५.

शासन निर्णय

केंद्र शासकीय कर्मचाऱ्यांना दिनांक १ एप्रिल १९९५ पासून दुसरी अंतरिम वाढ मंजूर करण्यात आलेली आहे. ही दुसरी अंतरिम वाढ राज्य शासकीय कर्मचारी व इतरांना दिनांक १ एप्रिल १९९५ पासून मंजूर करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. शासन आता असा आदेश देत आहे की, राज्य शासकीय कर्मचारी व इतरांना दिनांक १ एप्रिल १९९५ पासून मूळ वेतनाच्या १० टक्के परंतु कमीत कमी दरमहा रु. १०० या दराने दुसरी अंतरिम वाढ मंजूर करण्यात यावी व याबाबतची थकवाकी सर्व संबंधितांना रोखीने प्रदान करण्यात यावी.

२. अंतरिम वाढीची ही रक्कम एक वेगळीच स्वतंत्र रक्कम असेल. ती वेतन, भत्ता अथवा मजुरी म्हणून संबोधता येणार नाही. त्यामुळे पर्यायाने त्यावर महागाई भत्ता, घरभाडे भत्ता व स्थानिक पूरक भत्ता इत्यादी कोणत्याही प्रकारचे भत्ते अनुज्ञेय असणार नाहीत. तसेच रजेचे रोखीकरण, वेतन निश्चिती व निवृत्ती वेतन तथा उपदान इत्यादी सेवानिवृत्ती विषयक लाभांकरिताही ही रक्कम हिशोबात धरता येणार नाही.

३. महाराष्ट्र कोषागार नियम, १९६८ मधील नियम २७० शिथिल करून शासन असा आदेश देत आहे की, अंतरिम वाढीची रक्कम सप्टेंबर १९९५ किंवा त्यानंतरच्या मासिक वेतन देयकामध्येच काढण्यात यावी. आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी नियमित वेतन देयकांत थकवाकीच्या रकमेची एक वेगळी वाव म्हणून राजपत्रित अधिकारी आणि अराजपत्रित कर्मचारी या सर्वांसाठी वेतन देयकांच्या आतील बाजूस स्तंभ ३ मध्ये व बाहेरील बाजूस वाव क्रमांक १ मध्ये मागणी करावी. दिनांक १ एप्रिल १९९५ नंतर शासकीय कर्मचाऱ्यांची एका कार्यालयातून/विभागातून दुसऱ्या कार्यालयात/विभागात बदली झाली असल्यास दिनांक १ एप्रिल १९९५ पासून नवीन कार्यालयात बदली होण्याच्या तारखेपर्यंतची थकवाकीची रक्कमसुद्धा नवीन कार्यालयाचे काढावी. यासाठी संबंधित कार्यालयाने, जुन्या कार्यालयाकडून रक्कम काढली नसल्याचे प्रमाणपत्र मागवून घ्यावे व नंतरच संपूर्ण कालावधीसाठीची मागणी करावी. कोणत्याही

परिस्थितीत थकवाकीसाठी पुरवणी देयक सादर करण्यात येऊ नये.

४. शासन असाही आदेश देत आहे की, विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या वेतनमानानुसार वेतन घेणाऱ्या शिक्षकांना, अनुदानप्राप्त आयुर्वेद/युनानी महाविद्यालये व संलग्न रुग्णालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना तसेच शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक पीसीआर-१०८३/सीआर-१०८४/एसईआर-७ दिनांक ११ सप्टेंबर १९८४ च्या परिच्छेद ५ मध्ये नमूद केलेल्या विविध शैक्षणिक संस्थांमधील व विद्यापीठांमधील कर्मचाऱ्यांनाही हे आदेश योग्य फेरफारांसह लागू करण्यात यावेत. संबंधित विभाग प्रमुखांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी सदरहू आदेश स्थानिक संस्थांच्या आणि सर्व संबंधित संस्थांच्या व्यवस्थापनांच्या निदर्शनास आणून द्यावेत आणि या आदेशानुसार कर्मचाऱ्यांना अंतरिम वाढ दिली जाईल याची खात्री करून घ्यावी. या कारणास्तव देय होणारे सहाय्यक अनुदान विद्यमान विहित दरानुसार दिले जाईल असेही त्यांनी व्यवस्थापनांना कळवावे.

५. महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या अधिनियम, १९६१ (सन १९६२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक पाच) कलम २४८ च्या परंतुकान्वये प्रदान केलेले अधिकार व त्या संबंधातील इतर सर्व अधिकार यांचा वापर करून शासन असाही आदेश देत आहे की, जिल्हा परिषदांच्या पूर्णकालीक कर्मचाऱ्यांनासुद्धा उपरोक्त आदेश योग्य त्या फेरफारांसह लागू करण्यात यावेत.

६. राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना अंतरिम वाढ मंजूर केल्यामुळे होणारा अतिरिक्त खर्च शासन ज्ञापन, वित्त विभाग क्रमांक आकनि ११९५/०७५/अर्थसंकल्प-७, दिनांक १८ सप्टेंबर, १९९५ (८०००-०७५-८) अन्वये मागणी क्रमांक “जी-८, २०७०, इतर प्रशासनिक सेवा, ८००-इतर खर्च (चार) शासकीय कर्मचारी व इतर यांना अंतरिम सहाय्य (२०७००६२१) या लेखाशीर्षाखाली मंजूर करण्यात आलेल्या रु. २००,००,००,०००/- (रुपये २०० कोटी फक्त) च्या आकस्मिकता निधी अग्रिमातून करण्यात यावा. आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी सदर खर्च, अग्रिमाच्या प्रतिपूर्तीनंतर शेवटी कोणत्या लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकावयाचा हे सूचित करावे. त्यानंतर अंतरिम वाढीवरील खर्च ज्या प्रमुख लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकावयाचा हे सूचित करावे. त्यानंतर अंतरिम वाढीवरील खर्च ज्या प्रमुख लेखाशीर्षाखाली खर्ची घालण्यात येतो, त्या लेखाशीर्षाखाली खर्ची घालण्यात यावा. नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी पूरक मागण्या विधानमंडळाने संमत करताच या बाबीवरील खर्च संबंधित कार्यात्मक प्रमुख लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

श. वि. लागवणकर,
शासनाचे उप सचिव.

गुणवंत नुटा सभासद प्राध्यापकांचा जीवनपट (Bio-Data) नुटा बुलेटीन मध्ये क्रमशः प्रकाशित करण्यात येईल.

विषय क्रमांक १९० :

ग्रंथपालांना उन्हाळी व हिवाळी सुट्या मंजूर करणे :

शाशिकांत वानखडे यांनी पुढील प्रस्ताव सभागृहाच्या परवानगीने मागे घेतला. :-

महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा १९९४ नुसार ग्रंथपालांचा समावेश शिक्षक संवर्गात झाला आहे. परंतु प्राध्यापकांना लागू असणाऱ्या कोठल्याही सेवाशर्ती, सवलती ग्रंथपालांना लागू करण्याचे स्पष्ट आदेश शासन वा विद्यापीठा

राज्यातील अकृषि विद्यापीठे व त्यात संलग्न शासकीय व अशासकीय कला, विज्ञान, वाणिज्य व अध्यापक महाविद्यालये तसेच विधी महाविद्यालये, विज्ञान संस्थांमधील निवड श्रेणीमधील पी.एच.डी. धारक अधिव्याख्यात्यांना प्रपाठकाचे पदनाम देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एससीटी १०९२/३७२०/(९२/९२) मशि-२
मंत्रालय विस्तार भवन; मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : २३ मे, १९९५

वाचा : (१) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एनजीसी १९८६/१२२४/विशि-४ दिनांक २७.२.१९८९

(२) विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे पत्र क्रमांक : एफ-१-१-१५/८६/ पी-३ दिनांक : २८.५.१९९२

(३) शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. आरएसपी-१९९३/३१११९/रिडर/९-अ दिनांक २४.८.१९९३

(४) शासन निर्णय क्र. एससीटी-१०९२/३७२०/(९२/९२) आस्था- २ दिनांक ४ फेब्रुवारी, १९९४.

(५) शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवायोजन विभाग, क्रमांक : एससीटी १०९२/३७२०/(९२/९२)/मशि-२ दिनांक ४ मार्च १९९४.

(६) शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण) यांचे पत्र क्र. ममअ २४९४/३३०८६/ प्रपाठक/प्रशा-२ दिनांक ११ डिसेंबर, १९९४.

प्रस्तावना :-

शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्र. एससीटी १०९२/३७२०/(९२/९२) मशि-२ दिनांक ४ मार्च १९९४ अन्वये राज्यातील अकृषि विद्यापीठातील व त्यास संलग्न असलेल्या शासकीय व अशासकीय कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालये व विज्ञान संस्थांमधील अधिव्याख्यात्यांना, अधिव्याख्यात्यांचे सेवेत असल्यापासून १६ वर्षांनी व पी.एच.डी धारक अधिव्याख्यात्यांना तीन वर्षांची सूट देऊन १३ वर्षांनी रु. ३७००-५७०० ही निवडश्रेणी देण्यात येते, अशा निवड श्रेणीतील पी. एच. डी. धारक अधिव्याख्यात्यांना "प्रपाठक" हे पदनाम देण्याचे आदेश निर्गमित करण्यांत आलेले आहेत.

शासन निर्णय : राज्यातील अकृषि विद्यापीठातील व त्यास संलग्न असलेल्या शासकीय व अशासकीय कला, विज्ञान, वाणिज्य, अध्यापक व विधी महाविद्यालये आणि विज्ञान संस्थेमधील निवड श्रेणीतील पी.एच.डी. धारक असलेल्या अधिव्याख्यात्यांना रु. ३७००- ५७०० ही निवडश्रेणी देण्यात आलेल्या दिनांकापासून किंवा निवड श्रेणीतील अधिव्याख्यात्यांनी पी.एच.डी. ही शैक्षणिक अर्हता धारण केल्याच्या दिनांकापासून जो नंतरचा असेल त्या दिनांकापासून "प्रपाठक" हे पदनाम खालील अटीवर देण्यास शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.

निवड श्रेणीतील पी.एच.डी. धारक अधिव्याख्यात्यांना "प्रपाठक" हे पदनाम मिळाल्यानंतर त्यांची अधिव्याख्याता पदावरील कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या कामाचे तास व स्वरूप पूर्वी प्रमाणेच कायम राहतील. त्यात कोणताही बदल होणार नाही. तसेच त्यांची अधिव्याख्यात्यांच्या संवर्गातील सेवाज्येष्ठता पूर्वीप्रमाणेच कायम राहिल आणि त्यांना नामनिर्देशित प्रपाठक (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाद्वारा नियुक्त सरळसेवा प्रविष्ट प्रपाठक) हे सेवा ज्येष्ठता आणि इतर सर्व बाबतीत ज्येष्ठ राहतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(ध.स.व्हटकर)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

मार्फत निर्गमित न करण्यात आल्याने महाविद्यालयांचे प्राचार्य प्राध्यापकांना लागू असणाऱ्या सेवाशर्ती, सवलती ग्रंथपालांना देण्यास असमर्थता दर्शवित आहेत. उदा. ग्रंथपालांना प्राध्यापकांप्रमाणे उन्हाळी वा हिवाळी सुट्या मंजूर करण्यात येत नाहीत. तसेच पुर्वी मिळणाऱ्या सरेंडर (अर्जित रजा) रजा ही नामंजूर करण्यात येतात. तेव्हा शासन व विद्यापीठाने १९९४ च्या विद्यापीठ कायदानुसार ग्रंथपाल पदाबद्दल स्पष्ट आदेश तातडीने निर्गमित करावेत अशी विनंती नुटाची आमसभा करित आहे.

विषय क्रमांक १९१ :

ग्रंथपालांना सेवाज्येष्ठता प्रदान करणे :

Consideration dropped. प्रस्तावक श्री.प्रा.

एच.वी.शेळके हे अनुपस्थित असल्यामुळे त्यांचा पुढील प्रस्ताव मांडल्या गेला नाही. :-

आजची हि सभा प्रस्ताव पारीत करते की, महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा १९९४ च्या कलम २२ क नुसार ग्रंथपालांचा समावेश शिक्षकांच्या व्याख्येत झाल्याने ग्रंथपालांचा महाविद्यालयीन शिक्षक सेवाज्येष्ठता यादीत समावेश करून शिक्षकांच्या सेवाशर्ती नियम व हिवाळी/उन्हाळी रजेसह अन्य सर्व शैक्षणिक सवलती लागू करण्याबाबत विद्यापीठांनी प्राचार्यांना स्पष्ट निर्देश द्यावेत अशी विनंती मा. कुलगुरू. अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांना करित आहे.

विषय क्रमांक १९२ :

किमान मर्यादेपेक्षा विद्यार्थी संख्या कमी असल्यास शिक्षण शुल्क अवेतनिक अनुदानातून कपात होणे :

शं.गो.वासाडे यांनी मांडलेला पुढील प्रस्ताव **सम्मत करण्यात**

आला. :-

सद्यस्थितीत वाणिज्य शाखेत ग्रामीण भागात विद्यार्थी संख्या शासनाने ठरवून दिलेल्या किमान विद्यार्थी संख्येपेक्षा कमी असल्याचे दिसून येते. त्यामुळे शासन कमी असलेल्या विद्यार्थी संख्येच्या प्रमाणात शिक्षण शुल्क महाविद्यालयाच्या अवेतनिक अनुदानातून कपात करते, त्यामुळे ग्रामीण भागातील महाविद्यालयांना आपला विकास करणे अडचणीचे होत आहे. शासनाने ह्या धोरणात बदल करून पूर्ण अवेतनिक अनुदान महाविद्यालयांना द्यावे अशी विनंती करण्यात येत आहे.

ITEM NO. 193 :

PART TIME TEACHER BE REDESIGNATED AS A FULL TIME TEACHER :

Consideration dropped. प्रस्तावक श्रीमती.

पी.पी.उपदेव ह्या अनुपस्थित असल्यामुळे त्यांचा पुढील प्रस्ताव मांडल्या गेला नाही. :-

Be it resolved to request the Government of Maharashtra that when the workload of particular subject in the college increases, the part time teacher in that subject who is selected by a duly constituted selection Committee and who had completed his/her services for two years in clear vacancy in that college should be redesignated as a full time teacher in that subject from the day of such increase in the work load.

वषय क्रमांक : १९४

सभा व्यवस्थेबद्दल आभार :

सचिवांनी महाविद्यालयाचे प्राचार्य व स्थानिक शाखेच्या इतर प्राध्यापकांनी, जिल्हा नुटाचे अध्यक्ष, सचिव व सदस्य यांनी, ही सभा यशस्वी करण्यासाठी घेतलेल्या परिश्रमांबद्दल आणि दिलेल्या सहकार्याबद्दल त्यांचे मनःपूर्वक आभार मानले. शेवटी सर्व उपस्थित सदस्यांचे आभार मानून सभा संपली असे अध्यक्षानी जाहीर केले.

स्वा / बी.टी.देशमुख
अध्यक्ष

स्वा / एकनाथ कठाले
सचिव

अमरावती विद्यापीठाचे शिक्षक भवनाच्या वास्तूबाबत विद्यापीठ अधिनियमाचा भंग केल्याचा शासनाचा आरोप.

यासंबंधी सर्वश्री.बी.टी.देशमुख, व्ही.यु.डायगव्हाणे, पी.जी.दस्तुरकर, जयवंत ठाकरे, सुरेश पाटील यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

महाराष्ट्र विधानपरिषद : गुरुवार, दिनांक १४ डिसेंबर १९९५. : तिसरे अधिवेशन १९९५

प्रा.बी.टी.देशमुख (अमरावती विभाग पदवीधर) : सभापती महोदय. मी नियम १०१ अन्वये पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे आपल्या अनुमतीने माननीय उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधू इच्छितो. व याबाबत त्यांनी निवेदन करावे अशी विनंती करतो.

शिक्षक भवनाच्या वास्तूबाबत अमरावती विद्यापीठाने महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ च्या कलम ८ (१) (ड) चा भंग केला आहे असा ३० सप्टेंबर १९९५ च्या पत्रान्वये शासनाने विद्यापीठावर केलेला गंभीर आरोप संपूर्णपणे असत्य असल्याचा २० नोव्हेंबर १९९५ च्या पत्रान्वये या विद्यापीठाने केलेला खुलासा, १९८३ च्या अमरावती विद्यापीठ कायदा कलम २५ (१) (XIV) प्रमाणे दाननिधी स्वीकारण्याच्या विधिमय अधिकाराचा वापर करून २९ एप्रिल १९८९ च्या सभेत या विद्यापीठाच्या कार्यकारी परिषदेने १ लाख रुपयाचा दाननिधी स्वीकारणे, तो ज्या कामासाठी स्वीकारला त्या कामासाठीच काटेकोरपणे त्याचा वापर करणे, असे असतांना शासनाने ३० सप्टेंबर १९९५ च्या पत्रान्वये विद्यापीठावर केलेला गंभीर आरोप, ही सर्व वस्तुस्थिती अमरावती विद्यापीठ सिनेटच्या २६ नोव्हेंबर १९९५ रोजीच्या बैठकीमध्ये प्रश्नोत्तरातून जाहीरपणे समोर आल्याने जनमानसात निर्माण झालेली संतापाची भावना, ३० सप्टेंबर १९९५ चे पत्र तातडीने मागे घेण्याची आवश्यकता व याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कारवाई.

अनिल देशमुख (उच्च व तंत्रशिक्षण राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, लक्षवेधी सूचनेवरील निवेदनाच्या प्रती माननीय सदस्यांना आधीच वितरीत केल्या असल्यामुळे मी हे निवेदन आपल्या अनुमतीने सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

मा. उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री यांचे निवेदन

डॉ.उध्दव देशमुख अमरावती यांनी त्यांच्या पत्नीच्या स्मृतिप्रित्यर्थ अमरावती विद्यापीठास रुपये १ लाख दाननिधी दिला होता. त्या देणगीतून विद्यापीठाने “स्व.डॉ.जयश्री देशमुख शिक्षक भवन” ची वास्तू विद्यापीठ परिसरात उभारली. संलग्न महाविद्यालये व विद्यापीठ यातून काम करणाऱ्या बहुसंख्य शिक्षकांच्या पंजीकृत असलेल्या कार्यरत संघटनेच्या कामकाजासाठी या वास्तूचा वापर व्हावा असा त्यामागील दृष्टिकोन होता. तथापि सदरहू शिक्षक भवनाची वास्तू विद्यापीठाने, व्यवस्थापन परिषदेच्या दिनांक ३.६.१९९५ च्या निर्णयानुसार नागपूर विद्यापीठ शिक्षक संघटनेस वापराकरिता दिनांक ११ जून १९९५ रोजी उपलब्ध करून दिली. ही वास्तू जरी देणगीच्या रकमेतून बांधली गेली असली तरी ती विद्यापीठाच्या ताब्यातील व अधिकारातील मालमत्ता ठरते व अशी स्थावर मालमत्ता अन्य कुणास १० वर्षासाठी वापरास देताना किंवा हस्तांतरण करताना विद्यापीठाने म.वि.का. १९९४ च्या कलम ८ (१) (इ) प्रमाणे राज्य शासनाची पूर्व परवानगी घेणे आवश्यक होते. तसेच याबाबतीत विद्यापीठ अंतर्गत कार्यरत इतर संघटनांनी तीव्र आक्षेप घेतला होता.

या संदर्भात शासनाच्या असे निदर्शनास आले की, म.वि.का.१९९४ च्या कलम ८ (१) (इ) चा विद्यापीठाने भंग केला आहे. सबब कलम ८ (४) प्रमाणे शासनाने दिनांक ३० सप्टेंबर, १९९५ च्या पत्रान्वये विद्यापीठास ही स्थावर मालमत्ता परत घेण्यासंबंधीचे आदेश दिलेत. तेव्हा यामुळे विद्यापीठावर गंभीर आरोप करण्यात आलेला नसून, विद्यापीठाने कायदानुसार असलेला अधिकार व कर्तव्य यांचा योग्य वापर करण्याचे निदेश देण्यात आले. विद्यापीठाने यासंबंधी शासनास दिनांक २० नोव्हेंबर, १९९५ रोजी निवेदन दिले असून त्यावर शासन विचार करित आहे. त्यामुळे जनमानसात संतापाची भावना निर्माण होण्याचे काही कारण नाही.

निवेदनानंतर झालेली चर्चा

प्रा.बी.टी.देशमुख : सभापती महोदय, वितरीत करण्यात आलेल्या निवेदनात आम्ही सूचना देवून सुद्धा काही बाबींची वस्तुस्थिती आली नाही. त्याकरिता मला दोन तीन प्रश्न विचारण्याची संधी द्यावी. पहिला प्रश्न असा की, १९८३ च्या अमरावती विद्यापीठ कायदा कलम २५ (१) (XIV) मध्ये म्हटले आहे की, To accept on behalf of University, Trust, donations..... हे कार्यकारी मंडळाचे त्यावेळी अधिकार होते. ते अधिकार आज व्यवस्थापन मंडळाला आहेत व त्यावेळी होते. माझा पहिला प्रश्न असा की, आपल्याला माहित आहे की, शिक्षकेतर कर्मचारी आणि शिक्षक कर्मचारी यांच्या संघटनासाठी आपल्या परिसरात लहानमोठी जागा विद्यापीठ परिसरात दिली जाते. अमरावती विद्यापीठात ते सुरुवातीला शक्य नव्हते, कारण विद्यापीठालाच जागा नव्हती. म्हणून हे १ लाख रुपयाचे डोनेशन १९८९ मध्ये स्वीकारण्यात आले. मला अशी माहिती पाहिजे की, संलग्न महाविद्यालये आणि विद्यापीठातून काम करणाऱ्या बहुसंख्य शिक्षकांच्या पंजीकृत असलेल्या कार्यरत संघटनेच्या कामकाजासाठी या वास्तूचा वापर व्हावा आणि तिला जयश्री देशमुख शिक्षक भवन असे नाव द्यावे अशाप्रकारची विनंती दानदात्यांनी केली होती का? आणि १९८९ मध्ये १ लाख रुपये दान त्यांनी दिले ती त्यांची विनंती त्यावेळच्या कार्यकारी मंडळाने विचारात घेवून Considered and resolved to accept the request contained in the letter. अशा प्रकारचा ठराव केला होता व मान्य केला होता ही गोष्ट खरी आहे काय?

श्री. अनिल देशमुख : खरी आहे.

प्रा.बी.टी.देशमुख : ही गोष्ट खरी असेल तर मग संलग्न महाविद्यालय आणि विद्यापीठ यामधून काम करणाऱ्या बहुसंख्य शिक्षकांच्या पंजीकृत असलेल्या कार्यरत संघटनेच्या कामकाजासाठी या वास्तूचा वापर व्हावा म्हणून १९९४ मध्ये वर्तमानपत्रामध्ये जाहिरात देवून या विद्यापीठाने अशाप्रकारचे अर्ज शिक्षक संघटनाकडून मागविले होते ही गोष्ट खरी आहे काय आणि त्यामध्ये त्या संघटनेचे नाव, तिच्या स्थापनेचे वर्ष आणि तिचे तीन वर्षांचे बॅलन्सशीट, इन्कम आणि एक्सपेंडीचर, आणि सदस्य संख्या हे विद्यापीठाने जाहिरात देवून मागविले होते हे खरे आहे काय?

श्री. अनिल देशमुख : सभापती महोदय, यामध्ये मूळ प्रश्न असा आहे की....

प्रा.बी.टी.देशमुख : सभापती महोदय आम्हाला पुढील प्रश्न विचारण्यासाठी या प्रश्नांचे उत्तर आले पाहिजे. तो आमचा अधिकार आहे. तेव्हा मी म्हटल्याप्रमाणे १९९४ मध्ये विद्यापीठाने जाहिरात देवून माहितीसह पंजीबद्ध शिक्षक संघटनांकडून अर्ज मागविले होते ही गोष्ट खरी आहे काय?

श्री. अनिल देशमुख : सभापती महोदय, ही गोष्ट खरी आहे.

प्रा.बी.टी.देशमुख : तर मग माझा या लक्षवेधी सूचनेवरील महत्त्वाचा प्रश्न असा की, त्यांनी कलम ८(१) (ई) चा भंग झाला असे म्हटले आहे. त्या पत्रात ‘ड’ असे आहे. टायपिंग मिस्टेक कदाचित झाली असेल, पण ठीक आहे. शासनाच्या ३० सप्टेंबर १९९५ च्या पत्रात या “कलम ८ (१) (ई) चा विद्यापीठाने भंग केला आहे” असे म्हटले आहे. आणि आता या शासनाच्या निवेदनात म्हटले आहे की, हा काही गंभीर आरोप नाही. त्यांनी विद्यापीठाला पत्र लिहून कळविले की, तुम्ही कायद्याच्या या ८ (१) (ई) चा भंग केला आहे.” गंभीर आरोप यापेक्षा वेगळा काय असतो? सभापती महोदय या कलम ८(१)(इ) मध्ये असे आहे की, शासनाच्या पूर्व परवानगीशिवाय विद्यापीठाला स्थावर मालमत्तेची विक्री करता येणार नाही, किंवा ती भाडेपट्टीने देता येणार नाही. तरमग मी आपल्याला असे विचारतो की, हा हुकूम काढण्यापूर्वी आपण याची खात्री करून घेतली होती का? की ही इमारत भाडेपट्टीने दिली आहे की, विक्रीद्वारे हस्तांतरित केली आहे याची खात्री केली होती का?

श्री.अनिल देशमुख : सभापती महोदय, यामध्ये महत्त्वाचा प्रश्न असा

शिक्षण राज्यमंत्री म्हणतात “तीन वेळा सांगितले
आता चौथ्यांदा सांगतो.... हे तपासून घेऊ.”

की, १९९४ च्या कलम ८(१)(ई) प्रमाणे कोणतीही मालमत्ता लिजवर द्यावयाची किंवा ट्रान्सफर करावयाची किंवा भाड्याने द्यावयाची असेलतर त्यासाठी शासनाची पूर्व परवानगी घेण्याची आवश्यकता आहे. यामध्ये महत्त्वाचा एकच मुद्दा असा की, मॅनजमेंट कौन्सिलने निर्णय घेतला ही गोष्ट खरी आहे. तो निर्णय घेतल्यानंतर शासनाची पूर्व परवानगी घ्यावयास पाहिजे होती हा एक महत्त्वाचा मुद्दा आहे. त्यांनी शासनाची पूर्व परवानगी न घेतल्यामुळे.....

प्रा.बी.टी.देशमुख : सभापती महोदय, पूर्व परवानगी कशासाठी घ्यावयास पाहिजे? त्या विद्यापीठाच्या निर्णयात असे म्हटले आहे की, कार्यालयीन वापरासाठी ही जागा देण्यात येत आहे. जशी मुंबईला दिली, नागपूरला दिली २५-३० वर्षां अगोदर तेथे झालेले हे निर्णय आहेत. म्हणून मी असे म्हणालो की, पूर्व परवानगी कशासाठी घ्यावी लागते? (१) स्थावर मालमत्तेचे विक्रीद्वारे हस्तांतरण असेल तर किंवा (२) भाडे पट्टीद्वारे हस्तांतरण असेल तर त्यासाठी पूर्व परवानगी घ्यावी लागते. मी विचारतो की, हे हस्तांतरण विक्रीद्वारे झाले की, भाडेपट्टीद्वारे झाले?

श्री. अनिल देशमुख : हे तपासून पहाण्यात येईल.

प्रा.बी.टी.देशमुख : काय तपासून पहाण्यात येईल? म्हणजे तपासून पाहिल्याशिवाय उत्तर दिले आहे का?

श्री. दी.वा.पाटील : अध्यक्ष महोदय. माझा हरकतीचा मुद्दा आहे. मा. सदस्य श्री.बी.टी.देशमुख यांनी स्पेसिफीक प्रश्न विचारला आहे की कलम ८ (१) (इ) प्रमाणे स्थावर मालमत्तेची विक्री करणे किंवा भाडेपट्ट्याने द्यावयाची असल्यास शासनाची पूर्व परवानगी आवश्यक आहे. याठिकाणी त्या नियमाचा भंग झाला आहे. म्हणून नोटीस दिलेली आहे. नोटीस दिली याचा अर्थ पूर्व परवानगी घेतली नाही. विक्री किंवा भाडेपट्ट्याने दिले की नाही याची मंत्रीमहोदयाना माहिती नाही असे मंत्री महोदय म्हणतात. सरकारने जी कारवाई केली आहे ती माहिती त्यांच्या जवळ नाही असे मंत्री महोदय म्हणतात. सरकारने जी कारवाई केली आहे ती माहिती त्यांच्या जवळ नाही. माहिती न घेता असे उत्तर दिलेले आहे. हे उत्तर गृहित धरले जाईल काय?

श्री. अनिल देशमुख : अध्यक्ष महोदय, लिज किंवा ट्रान्सफर असेल पूर्व परवानगी घेतली नाही अशी हरकत सरकारने घेतली आहे. ही कायदेशीर बाब आहे त्यामुळे संपूर्ण प्रकरण विधी व न्याय विभागाकडे पाठविण्यात येईल.

श्री.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महोदय, याबाबत माहिती घेण्यात येईल असे मंत्री महोदयांनी सांगितले. त्यांनी कबूल केलेले आहे की विद्यापीठाचे २० नोव्हेंबरचे पत्र शासनाला मिळाले आहे. आपल्या या पत्रामध्ये विद्यापीठाने असे शासनाला कळविले आहे काय की, स्थावर मालमत्ता विक्री केलेली नाही वा भाड्याने दिली नाही वा हस्तांतरण केलेले नाही. असे कळविले आहे काय?

श्री. अनिल देशमुख : अध्यक्ष महोदय, तसे कळविले आहे.

श्री.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महोदय, मी विचारले होते की, २० नोव्हेंबरचे विद्यापीठाचे पत्र मिळाले आहे काय? यावर मंत्री महोदयांनी निवेदनात होय असे सांगितले. निवेदनात म्हटले आहे की, विद्यापीठाने असे कळविले आहे काय की या स्थावर मालमत्तेचे विक्रीद्वारे किंवा भाडेपट्ट्याद्वारे हस्तांतरण केलेले नाही हे खरे आहे काय?

(सभापतीस्थानी - सभापती)

श्री. अनिल देशमुख : अध्यक्ष महोदय, विद्यापीठाने दि. २०.११.९५ ला कळविले आहे की लीजने अथवा भाड्याने दिलेले नाही. ही कायदेशीर बाब आहे म्हणून विधी व न्याय विभागाला दाखवून या बाबत लौकर निर्णय घेऊ.

श्री.मधुकर किमतकर : अध्यक्ष महोदय, कायदेशीर बाजू पाहून निर्णय घेण्यात येईल असे आता मंत्री महोदयांनी सांगितले आहे याचा अर्थ कायदेशीर बाजू न पहाताच आदेश काढले आहे काय?

श्री.अनिल देशमुख : अध्यक्ष महोदय, शासनाच्या पूर्व परवानगी शिवाय भाड्याने हस्तांतरण करावयाचे नाही. मात्र यासंबंधी २२ तारखेनंतर १५ दिवसाच्या आत कायदेशीर बाबी पाहून निर्णय घेण्यात येईल.

श्री. अरुण मेहता : अध्यक्ष महोदय, कलम ८ (१) (इ) नुसार नोटीस काढली आहे. याचा अर्थ माहिती तपासली होती विद्यापीठाने २०.११.९५ रोजी कळविले आहे की ही जागा भाडेपट्ट्याने किंवा विक्रीद्वारे हस्तांतरीत

केलेली नाही. हे स्पष्ट असतांना अजूनही तपासणीच करावयाची आहे काय? प्रत्यक्षात ज्या फॅक्टस आहेत त्या समोर आलेल्या आहेत म्हणून विद्यापीठाला दिलेली नोटीस कायदेशीर नाही म्हणून परत घेणार काय?

श्री. अनिल देशमुख : विद्यापीठ विनाभाडे इमारत वापरायला देवू शकतात हे कृत्य कलम ८ (१) (इ) मध्ये मोडते. काय याची चौकशी केली जाईल.

सभापती : यात हरकतीचा मुद्दा नाही.

व्ही.यु. डायगव्हाणे : अध्यक्ष महाराज, कलम ८ (१) (ई) प्रमाणे राज्य शासनाची पूर्वपरवानगी न घेता तसेच याबाबतीत विद्यापीठ अंतर्गत कार्यरत इतर संघटनांनी तीव्र आक्षेप घेतला. होता असे निवेदनामध्ये म्हटलेले आहे. तर यापैकी कोणत्या कारणामुळे हा आदेश पाठविला आहे?

श्री. अनिल देशमुख : अध्यक्ष महाराज, कलम ८ (१) (ई) अन्वये हा आदेश पाठविण्यात आला आहे.

श्री. वसंतराव मालधुरे : अध्यक्ष महाराज, अमरावती विद्यापीठाला डॉ. उध्दव देशमुख यांनी एक लाख रुपयाची देणगी दिली. याठिकाणी निवेदनामध्ये म्हटले आहे की, संलग्न महाविद्यालये व विद्यापीठ यातून काम करणाऱ्या बहुसंख्य शिक्षकांच्या पंजीकृत असलेल्या कार्यरत संघटनेच्या कामकाजासाठी या वास्तूचा वापर व्हावा असा त्यामागील दृष्टिकोन होता. माझा प्रश्न असा आहे की, अमरावती विद्यापीठाशी हे संबंधित असल्यामुळे आपण हे अमरावती विद्यापीठांतर्गत असणाऱ्या शिक्षक संघटनेला दिले की नागपूर विद्यापीठ शिक्षक संघ असे ज्यांचे नाव आहे त्या संघटनेला दिले. याच्यामध्ये शासनाने नागपूर विद्यापीठ शिक्षक संघाला देण्याच्या बाबतीत.....

(यावेळी माननीय मंत्री महोदया श्रीमती शोभाताई फडणवीस सभागृहाबाहेर जाऊ लागतात म्हणून अनेक सन्माननीय सदस्य उभे राहून एकदम बोलतात)

श्री. वसंतराव मालधुरे : अध्यक्ष महाराज, हे अमरावती विद्यापीठाला द्यावयास हवे होते.....

(गोंधळ)

सभापती : आता या ठिकाणी लक्षवेधी सूचनेसंबंधात चर्चा चालू आहे. माननीय मंत्री महोदया, त्यांच्या विभागाच्या विषयाच्या चर्चेच्या वेळेस सभागृहात येतील कदाचित. आता याठिकाणी त्यांच्या विभागाच्या विषयावर चर्चा सुरू नाही. सन्माननीय सदस्य श्री. वसंत मालधुरे यांनी प्रश्न विचारावा.

(सन्माननीय सदस्य बसून बोलतात)

मला काही त्याची कल्पना नाही. की माननीय मंत्री महोदया आपले म्हणणे मांडणार आहेत की नाही? त्यांनी आपले म्हणणे मांडल्यानंतर काय विचारावयाचे असेल ते विचारावे.

श्री. वसंतराव मालधुरे : अध्यक्ष महाराज, शिक्षक भवन अमरावती विद्यापीठाच्या मालकीचे आहे. असे असतांना डॉ. उध्दव देशमुख यांनी एक लाख रुपयाचे दान दिले आहे. यानंतर हस्तांतरण करीत असताना हे नागपूर विद्यापीठ शिक्षक संघाला दिले आहे. हे खरे आहे काय? हे नियमाच्या आधीन आहे की नियमाच्या विरुद्ध आहे?

श्री. अनिल देशमुख : अध्यक्ष महाराज, नागपूर विद्यापीठ शिक्षक संघाला दिले ही गोष्ट खरी आहे आणि मॅनेजमेंट कौन्सिलने निर्णय घेतला. मॅनेजमेंट कौन्सिलने निर्णय घेतल्यानंतर शासनाची पूर्व परवानगी घ्यावयास हवी होती एवढेच मी म्हटले आहे.

श्री. वसंतराव मालधुरे : अध्यक्ष महाराज, माझ्या प्रश्नाचे उत्तर आलेले नाही.

सभापती : सन्माननीय सदस्यांच्या प्रश्नाचे उत्तर मिळालेले आहे. सन्माननीय सदस्यांनी खाली वसावे. सन्माननीय सदस्यांच्या प्रश्नाचे उत्तर मिळाले नसेल, त्यांचे समाधान झाले नसेल तर त्यांनी पुन्हा उभे राहून प्रश्न विचारावा.

प्रा.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महाराज, ज्या नुटा या संघटनेला दिले त्या संघटनेचे अमरावती या एका जिल्ह्यात जेवढे सदस्य आहेत त्याच्या निम्मे

**शिक्षक भवन बाबतचा काळा आदेश विधी
व न्याय विभागाला दाखवून
तपासून घेणार आहेत.**

क्र. एनजीसी/१९२३/१८०२९३/नेमणूक/९-अ
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण) म.रा.पुणे.
 दिनांक ७.९.९५

प्रति,
 सहसंचालक,

उच्च शिक्षण नागपूर विभाग, नागपूर.

विषय :- विद्यार्थी संख्या कमी असल्यामुळे/तुकडीचा कमी असल्यामुळे अतिरिक्त झालेल्या अधिव्याख्यात्यांना द्यावयाचे सेवासंरक्षण व सेवासमायोजन.

संदर्भ :- आपले अ.शा.पत्र क्र. उशिनाग-४/अ.शि./२७९८/५८५/९५

संदर्भात नमूद केलेल्या आपल्या पत्रात आपण जे मुद्दे उपस्थित केले आहेत त्याविषयी खालीलप्रमाणे खुलासा करण्यात येत आहे.

मुद्दा व खुलासा

मुद्दा अ) दिनांक १९.६.९५ च्या शासननिर्णयामध्ये पान तीनवर परिच्छेद चार वर नमूद केल्याप्रमाणे किमान विद्यार्थी संख्येची अट आदिवासी व दुर्गम भागातील मुलामुलींची महाविद्यालये आणि ग्रामीण भागातील ५०,००० पेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या शहरातील महिला महाविद्यालये यांच्याबाबत किमान विद्यार्थीसंख्या १० पर्यंत निश्चित करण्यात आलेली आहे. तेव्हा या कार्यालयाची अशी धारणा आहे की, ५०,००० पेक्षा अधिक लोकसंख्या असलेल्या शहरातील महाविद्यालये वगळता इतर ठिकाणी किमान विद्यार्थी १० राहिल. कृपया ही धारणा पक्की करावी.

खुलासा शासन निर्णय क्र. एनजीसी-१०९३/(५९१८ मशि ३, दिनांक १९.६.९५ अन्वये प्रत्येक विषयासाठी खालील प्रमाणे विद्यार्थीसंख्या निर्धारित करण्यात आली आहे.

पदवीस्तर पदव्युत्तर स्तर

१. आदिवासी व दुर्गम विभागातील मुलामुलींची महाविद्यालये. पदवीस्तर १० पदव्युत्तर स्तर १०

२. ग्रामीण विभागातील महाविद्यालये (ग्रामीण विभाग म्हणजे जि.प.क्षेत्र समजावे) पदवीस्तर १० पदव्युत्तर स्तर १०

३. ५०,००० पेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या शहरातील महिला महाविद्यालये पदवीस्तर १० पदव्युत्तर स्तर १०

४. वर नमूद केलेली महाविद्यालये वगळता इतर विभागातील महाविद्यालये पदवीस्तर २४ पदव्युत्तर स्तर १०

मुद्दा ब) ज्या महाविद्यालयामध्ये पदवीच्या तीन वर्गांपैकी एका किंवा अधिक वर्गात २४,१६ किंवा १० (जे लागू होईल ते) पेक्षा कमी विद्यार्थी संख्या असल्यास संबंधित तुकडीसाठी मान्य होणारे शिक्षक अतिरिक्त ठरवावे किंवा कसे? तसेच सदर किमान विद्यार्थी संख्या ही पदवी स्तरावरील प्रथम वर्गासाठी गृहीत धरावी की सर्व वर्गासाठी याबाबत स्पष्टीकरण व्हावे.

सदस्य सुद्धा चार जिल्ह्यांमध्ये दुसऱ्या संघटनेचे नाहीत व त्यांनी यादी सुद्धा दिलेली नाही. हे खरे आहे काय?

(सन्माननीय सदस्य खाली बसून बोलतात)

माझा शिक्षक म्हणून जन्म होण्याच्या अगोदरपासून ती संघटना आहे.....

सभापती : जे बसून बोलत आहेत त्यांच्याशी सन्माननीय सदस्यांनी चर्चा करू नये.

श्री.बी.टी.देशमुख : अध्यक्ष महाराज, ठीक आहे माननीय मंत्री महोदय पुन्हा पुन्हा सांगत आहेत की मॅनेजमेंट कौन्सिलनी या दाननीधीचा स्वीकार केला आणि पूर्ण प्रक्रिया करून शिक्षकेतर संघटनेला वापरण्यासाठी जागा सुद्धा दिलेली आहे. या संघटनेला ट्रान्सफर बाय सेल नाही ट्रान्सफर बाय लिज आउट नाही. तरीही शासनाची परवानगी घेण्याचे विद्यापीठावर कायदेशीर बंधन आहे, असे आपले मत आहे काय?

श्री. अनिल देशमुख : अध्यक्ष महाराज, मी यापूर्वी तीन वेळा सांगितले आहे आता चौथ्यांदा सांगतो. कायद्यामध्ये लिज आणि ट्रान्सफर असे म्हटले आहे आणि जी वास्तू आहे ती वीनभाड्याने दिली आहे, तेव्हा अशी वीनभाड्याने देता येते का? हे तपासून घेऊ.

खुलासा २४, १६ किंवा १० ही विद्यार्थी संख्येची अट प्रथम प्रवेशाच्या वेळी (एन्ट्री पॉईंट) गृहीत धरण्यात यावी. मात्र द्वितीय किंवा तृतीय वर्ष स्तरावर एखादा विषय विशेष विषय म्हणून प्रथमच सुरू करण्यात आला तर त्यावेळी देखील हीच विद्यार्थी संख्येची अट लागू राहिल. निकषापेक्षा कमी विद्यार्थी असल्यास तो विषय अनुदानास पात्र होणार नाही. त्यामुळे संबंधित विषय शिकविणारे शिक्षक अतिरिक्त होतील. मात्र कायमस्वरूपी प्राध्यापकांना सेवासंरक्षण राहिल. सेवानिवृत्ती राजीनामा इ. कारणामुळे एखादे पद रिकामे झाल्यास ते पद भरू नये.

मुद्दा क) किमान विद्यार्थी संख्या नसलेले वर्ग जोपर्यंत महाविद्यालयात चालू आहेत. तोपर्यंत (जोपर्यंत असे वर्ग विद्यापीठ बंद करण्याची परवानगी देत नाही) सदर वर्गावरील शिक्षकांना अतिरिक्त ठरविता येणार नाही. व विद्यार्थीसंख्या कमी असली तरी त्यांचे पगारावरील अनुदान देय राहिल. अशी या कार्यालयाची धारणा आहे कृपया ती पक्की करावी. किंवा याबाबत स्पष्टीकरण व्हावे.

खुलासा किमान विद्यार्थी संख्या नसलेले वर्ग जोपर्यंत महाविद्यालयात चालू राहतील तोपर्यंत त्या वर्गावर शिकविणारे कायम शिक्षक जरी अतिरिक्त झाले तरी त्यांच्या वेतनावर अनुदान देय राहिल.

मुद्दा ड) अतिरिक्त ठरणारे शिक्षक निर्बाध रिक्त पदे उपलब्ध असल्यास त्यावर प्राथम्याने सामावण्यात यावे. अशी पदे उपलब्ध नसल्यास विनाअनुदानित महाविद्यालयातील रिक्त पदावर आपण पूर्वी दिलेल्या स्पष्टीकरणप्रमाणे सामावून घ्यावा व अशी पदे शिल्लक नसल्यास रजा धारणाधिकार यामुळे रिक्त होणाऱ्या पदावरही सामावल्या जाऊ शकतील. अशी या कार्यालयाची धारणा आहे.

खुलासा निर्बाधरिक्त पदे उपलब्ध असल्यास अशा पदावर अतिरिक्त शिक्षकांना अग्रक्रमाने सामावून घेण्यात यावे. अनुदानित महाविद्यालयात रिक्त पदे उपलब्ध नसल्यास अतिरिक्त ठरलेल्या परंतु कायम स्वरूपी असलेल्या शिक्षकांना विना अनुदानित महाविद्यालयातील रिक्त पदावर सामावून घेण्यात यावे. व त्यांचा पगार मूळ अनुदानित महाविद्यालयातून अदा करावा. एक वर्ष किंवा अधिक रजा धारणाधिकार यामुळे रिक्त पदावर अतिरिक्त शिक्षकांना सामावून घेता येईल.

मुद्दा ई) उपरोक्त कारणांमुळे अतिरिक्त ठरणाऱ्या शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सुद्धा विद्यापीठ स्तरावरच जुन्या महाविद्यालयात रिक्त जागांवर आणि नवीन विना अनुदानित महाविद्यालयात निर्माण होणाऱ्या नवीन जागांवर सामावण्याची कार्यवाही करावी लागेल. तसेच शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सामावण्याची कारवाई सुद्धा विद्यापीठानेच करावी, अशी धारणा आहे. ती पक्की करावी.

खुलासा शासन पत्र क्र. एनजीसी- १७९३/(८९२६)(२५०९) विशिष्ट दि २८.१०.९३ अन्वये अतिरिक्त ठरणाऱ्या शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना नवीन महाविद्यालयांमध्ये सामावून घेण्यात यावे या कर्मचाऱ्यांना पूर्णपणे सामावून घेतल्याशिवाय या महाविद्यालयांना कोणत्याही कारणास्तव अधिकच्या जागा भरण्यास परवानगी देण्यात येऊ नये. ही कार्यवाही सहसंचालकांच्या स्तरावर करण्यात यावी.

मुद्दा फ) तिन्ही विद्याशाखांच्या बाबतीत ९०-९१ हे आधारभूत वर्ष मानावे असे सूचित करण्यात आलेले आहे. तेव्हा ९०-९१ वर्षात लागलेल्या व दोन वर्षांच्या सेवेनंतर शैक्षणिक पात्रता व विहित अटी पूर्ण केल्यामुळे कायम ठरणाऱ्या शिक्षकांना संरक्षण मिळू शकेल केवळ दोन वर्षे पूर्ण झाली तथापि विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेली पात्रता म्हणजे पदव्युत्तर परीक्षेत ५५ टक्के आणि सेट/नेट परीक्षा उत्तीर्ण नसतील अशा शिक्षकांना संरक्षण देय ठरणार नाही. अशी धारणा आहे. कृपया ती पक्की करावी.

खुलासा विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेली शैक्षणिक अर्हता असलेल्या नेट/सेट परीक्षा उत्तीर्ण असलेल्या कायमस्वरूपी असलेल्या परंतु अतिरिक्त झालेल्या शिक्षकांनाच सेवेत संरक्षण द्यावयाचे आहे. दोन वर्षे पूर्ण झालेल्या परंतु नेट/सेट परीक्षा उत्तीर्ण नसलेल्या शिक्षकांना सेवेत संरक्षण देता येणार नाही. अशा शिक्षकांच्या सेवा ३१ मार्च १९९६ नंतर संपुष्टात येतील.

मुद्दा ग) इंग्रजी माध्यमातून शिकवू शकणाऱ्या अतिरिक्त ठरलेल्या वाणिज्य विभागाच्या विषयाच्या शिक्षकांची यादी पाठवावी.

खुलासा इंग्रजी माध्यमातून शिकवू शकणाऱ्या वाणिज्य विद्याशाखेतील अतिरिक्त शिक्षकांची यादी अन्य अकृषि विद्यापीठाशी संपर्क साधून प्राप्त करून घेण्यात यावी.

सही/- के.पी.सोनवणे,
 शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण)

प्रत : सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, विभाग यांना माहितीसाठी रवाना.

प्रत : कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे, यांना माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी रवाना.

“कायदेशीर बाजू न पहाताच काळा आदेश काढला आहे काय?” या प्रश्नाला शासनाचे उत्तर आहे “कायदेशीर बाबी पाहून निर्णय घेण्यात येईल.”

LETTER TO CHAIRPERSON, UGC**April 24th, 1995**

To,
Prof. (Miss) A.S.Desai.
Chairperson,
University Grants Commission,
New Delhi.

Sub : *Some Major Problems in the field of Higher Education.*

Madam,

At the outset we would like to thank you for holding this meeting with the national secretariat of AIFUCTO. As we had suggested earlier, in this meeting we want to present our concern and views on some major problems plaguing higher education. Each of this problem is complicated and long-pending and has given birth to a host of other related problems.

1. Privatisation of higher education— This problem has many dimensions. Some of them are being discussed here.

(a) Private professional colleges mainly in the faculty of engineering, medicine and education—

These have been set up in states like Karnataka,

Maharashtra and A.P. and are run on the basis of capitation fees (now high annual fees in accordance with the judgement of Supreme Court of India). Most of these colleges lack minimum facilities, e.g. laboratory— equipments, library, qualified full-time teaching and administrative staff, etc. Besides, the staff are denied adequate emoluments and secure tenure. Results of most of these institutions are also expectedly highly unsatisfactory. Besides this lop-sided growth of technical education in one part of our country and transaction of crores of rupees both black and white have vitiated our educational scene.

(b) Thousands of colleges of Arts, Commerce, Science and education have mushroomed in some states like Assam, Bihar, Orissa, Andhra Pradesh etc. on a non-grant basis and many more are being started a new almost every day. Most of these colleges do not have minimum infrastructure required of a college. Teachers are often inadequately qualified and of course they receive a pittance for salary and do not enjoy security of tenure. They are often seats of all types of corrupt practices.

(c) There are a large number of Deemed Universities which are ill-administered and function as states within states. They follow neither the UGC rules, nor rules of Central Governments. At times they make their own rules amend them at will and practise discrimination and favouritism without being accountable to any body whatsoever. There is neither rule of law nor transparency in their conduct of either academic affairs or administration.

(d) Lastly we are reading in the press that the

NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION

State level Protest Congregation. 1. To condemn the Black order dated 30th Sept. 1995 issued by Dept. of Higher and Technical Education, Govt. of Maharashtra, dictating the Amravati University to cancel its decision in respect of "Shikshak Bhavan", 2. To resist this prejudicial invasion on the University autonomy on the basis of false, illegal and extra constitutional factors, and 3. To uphold the spirit of just and legal claim of the teachers' organisations and to plan further line of action to ward off the political and unacademic influences

on the functioning of the Universities.

STATE LEVEL PROTEST CONGREGATION

is organised at the Place, Date and Time mentioned below

Dr. K.K.Theckedath

President, All India Federation of University & College Teachers' Organisations (AIFUCTO) and

Prof. Sambhajirao Jadhao

President, Maharashtra Federation of University & College Teachers' Organisations (MFUCTO)

have kindly consented to be the Chief Guests for this Congregation. and

Prof. B.T.Deshmukh, MLC

President, Nagpur University Teachers' Association., will preside.

: VENUE :

Hutatma Smarak, Nehru Maidan, Rajkamal Chowk, Amravati.

□□□□ : □□□□□□, □□□ 28□□ □□□□□□□□ 1996.

□□□□ : 3.30 □.□.

All teachers are requested to attend this congregation and to stand erect against the arbitrary decisions of the state Government in such matters of vital importance.

R.Chittaranjan C.D.Kongare
Vice Presidents NUTA

E.H. Kathale
Secretary NUTA

UGC Act is being amended to allow setting up of a few purely private universities to cater to the needs of NRIs and select affluent Indians. We would like to have authentic information on it from you.

We feel grave concern about these developments from the field of higher education.

2. Declining and Variable Standard.

Overcrowding of existing institutions, refusal to grant additional posts of teachers, not filling up even posts falling vacant by death and retirement and little or no grant for necessary academic facilities, non-performance of a section of teachers and their lack of accountability, laxity in administration, unsatisfactory law and order condition, undue political interference, non-observance and often non-existence of an academic calendar and unreliability of the reasons leading to decline in standard of higher education.

Each of the aforementioned problems deserves to be dealt with in detail. But absence of uniformity or even comparability of standard of different universities is a very grave problem. In view of this, mechanical insistence upon any percentage of marks or division, as is often being done like in NET and SLET, is totally wrong and unjust.

NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION

(B.P.T.A. Refn No. F 1564 & Soc Regn Act.
Regn No. Mah/15/73 (NAG).)

R. Chittaranjan Phone 62808
Vice President No. VP/RECO/M-I
"Annapurna" Date : 14.1.1995
Gulmohar Colony,
Camp, Amravati-444 602.

To,
Secretary,
Higher and Technical Education,
Maharashtra State,
Sachivalaya, Bombay.

Subject :- Exemption from Refresher Courses/Orientation Courses for Readers and Selection Grade Teachers.

Ref'nce :- Letter from Under Secretary U.G.C. dated 17th Nov. 1993.

Sir,

1. Kindly allow me to bring to your kind notice, the contents of the letter from Shri. V.K.Sharma, Under Secretary University Grants' Commission New Delhi, No. 29-II/93 (Aec/FR. dated 17th Nov. 1993 (Letter enclosed herewith). To an enquiry made by Dr. R.S.Ambulkar, S.K.Porwal College, Kamptee, Dist. Nagpur (M.S.), the Under Secretary replied that "in case the University has promoted you as Reader that is in Selection Grade in Scale Rs. 3700-5700 you are not required to attend two refresher courses".

2. Further the under Secretary categorically stated in the said letter, "It is true that the Refresher Courses/Orientation Courses are meant for fresh lecturers to be promoted in Senior Scale and the teachers in Senior Scale to be promoted in Selection Grade. The Courses are not meant for the teachers who have already been promoted for selection Grade/Reader".

3. On the basis of this clarification from the Under Secretary, U.G.C. similar directions from your office to the Universities, Colleges and the Joint Directors shall remove the prevailing doubts in the concerned quarters.

4. Prayer : To issue directions/G.R.exempting the Readers and the lecturers already placed in the selection Grade in scale of Rs. 3700- 5700 from attending two Refresher Courses/Orientation Courses.

Thanking you,

Yours Sincerely,
(R.Chittaranjan)

Copy to : Prof. B.T.Deshmukh, Member, Maharashtra Legislative Council and President NUTA for information and necessary action.

Enclosed letter from Dr. V.K.Sharma Under Secretary, U.G.C. dt. 17th Nov. 93.

AIFUCTO has suggested that a voluntary subject-specific Graduate Record Examination should be introduced at the national level to take care of uniform comparable level of academic achievement.

3. Financial Crunch in Universities and College.

While this was a problem all along, the magnitude and gravity of the problem here of late increased manifold. Many institutions are in debt to banks and other financial institutions with hardly any prospect of repayment. Salaries of the staff are in arrear. Block grants for universities have not been revised for years. Funds on different heads have been diverted. Even money on P.F.account has been spent on salaries. In many institutions more than 95 p.c. of fund available has to be spent on salary head, leaving little or nothing on essential educational aids and contingency. Adhoc measures to tap alternative sources of fund have proved abortive.

A sincere national effort involving different constituents of the society should be launched to face this crisis. An unilateral action may prove counter-productive. Search for supplementary source of finance should be conducted with the clear understanding that in our country primary responsibility to provide financial support to institutions of higher education has to be borne by the state.

4. Lack of co-ordination among different authorities e.g. Union Department of Education, State Governments, U.G.C. AICTE, ICAR, Universities etc.

It should be enough if we give some instances.

(a) implementation of Dogra Committee report has created an invidious distinction between teachers of IIT, IIM and IIS on the one hand and rest of the university system.

(b) Hundreds of teaching posts sanctioned by the U.G.C. in State Universities during a plan period can not be filled up because of the State Governments' non-concurrence.

(c) Even after accepting the U.G.C. Scheme many State governments refuse to implement selected areas of the scheme.

(d) Advice of the U.G.C. on counting of past service of Demonstrators/Tutors for the purpose of career advancement has not been accepted by the Union Education Department without giving any reason.

5. Grievance Redressal Machinery

In most of our universities and colleges either there is no grievance redressal machinery or it is inadequate. In view of this the Law Commission of India in its 43rd report recommended setting up of a 3 tier education tribunal. Supreme Court of India accepted this recommendation and the Government of India asked the U.G.C. for its opinion. The U.G.C. set up a committee to study the matter in depth and formulate recommendation. AIFUCTO actively took part in this study and the U.G.C. submitted its report to the Govt. of India. However, nothing has been heard thereafter on this important issue.

6. Code of professional Ethics and Appraisal of Teachers' Performance

These are two important documents in the formulation of which AIFUCTO co-operated with U.G.C. We believe that their observance and implementation even now can make positive contribution in improving teachers' performance. But neither the U.G.C. nor the authorities at the State and University level showed any interest whatsoever. AIFUCTO on its own organised three zonal workshops for east, west and southern zones with no support from the authorities.

7. University autonomy and undemocratic nature of governance

In central universities as well as in the states the main thrust of new legislation and statute-making has been in favour of making the structure of governance more and more centralised, undemocratic and authoritarian. Gyanam Committee Report is an eminent example. At the same time scope for interference by the Government at all levels and

MEMORANDUM TO HRD-MINISTER

Shri. Madhav Rao Scindia
Union Minister of H.R.D.,
Govt. of India, New Delhi.

Sub : *Main problems in the field of higher Education.*

Dear Sir,

We are going to mention some of the main problems afflicting higher education in our country to draw your serious attention and hope that under your leadership corrective steps will be initiated. On our part, we offer full co-operation.

1. PROLIFERATION OF INSTITUTIONS

In the last ten years there has been a rapid and unplanned growth in the number of colleges and universities and deemed universities all over the country. While a few of them are good institutions and their establishment is academically justifiable, others have been established for ulterior purposes. These institutions fall into several categories.

(a) *Colleges of general education established on non-grant basis :*

In a number of states e.g. Assam, Bihar, Orissa, Andhra Pradesh etc. hundreds of colleges have been opened and granted university affiliation. The state governments have also granted recognition on condition that such colleges would not receive and claim any grant from the state. In some states number of such colleges already exceeds the number of old well established colleges. These new colleges have become the source of different forms of corruption. These colleges do not follow any norm for admission of students or recruitment of staff. Quite often teachers do not possess the required qualifications and are appointed by the management sometimes on receipt of heavy donations and at times because of connections and recommendations. The staff do not enjoy either security of tenure or a respectable salary scale. Founders of such colleges usually are not persons with philanthropic or altruistic ideals.

They start them to make money or to have po-

stages has been widened.

AIFUCTO is firmly opposed to these and believes that instead of solving them, these changes can only exacerbate the already existing academic and administrative problems.

8. Distrust of teachers' organisations

It has been our sad experience that at all levels— be it the U.G.C. or the Governments at the centre or states authorities consistently refuse the teachers' organisations their due right to knowledge and right to be consulted on important issues affecting the professional and material interest of teachers. Such practice is not only undemocratic but unsound from the point of view of scientific management. AIFUCTO is the only national organisation of university and college teachers and it should be given representation in all committees, study teams, etc. set up by the U.G.C. from time to time on matters of broad implication and/or concerning the entire profession. Ofcourse we have claimed that AIFUCTO should be represented on the U.G.C. as well.

AIFUCTO has to represent many more issues which are in the nature of our professional demands to remove the grievances of our members or certain sections of our members. In a subsequent meeting we want to raise them.

With kind regards,

24.4.95

Yours sincerely,
Sd/- (Mrinmoy Bhattacharyya)
General Secretary, AIFUCTO

litical mileage. To attract a large crowd of students these colleges often offer special facilities during university examinations. A few of them after continuous functioning for a number of years are brought under grant- in-aid schemes. Others continue their existence with the hope that eventually they will also be brought under the grant-in-aid scheme in future. U.G.C. has no control over them because the U.G.C. does not recognise them as colleges under section 2 (f) of the U.G.C. Act. But students are taught in these colleges and they appear in university examinations and after graduation they are at par with other graduates.

(b) *Professional Colleges run on capitation fees :*

Establishment of medical and engineering colleges in the private sector run on the basis of collection of hefty admission and tuition fees and donations began in Karnataka and has already spread to many other states. Problems of these colleges are well-known to authorities at least after the judgement of Supreme Court of India. Unfortunately since then the ground reality has not changed much. Even the judgement of Supreme Court has not been uniformly implemented. Besides there is no regulation to establishment of new professional colleges provided one has money and appropriate political connection. Academic performance of many such institutions is particularly unsatisfactory. Pay scales and service conditions of teachers are highly unsatisfactory. A strict and active monitoring mechanism consisting of nominees of AICTE ICMR and the U.G.C. should be immediately set up to continuously evaluate functioning of these colleges and withdraw recognition in case of being found unsatisfactory.

(c) *Weak nonviable colleges set up directly by the governments or under the grant-in-aid schemes :*

In recent time a large number of such college have been established with inadequate infrastructure, understaffed departments (often with only one teacher in a department) and often in remote areas. While the declared aim of taking higher education far and wide is no doubt laudable, the outcome is not commensurate for obvious reasons. The motive for starting such colleges is often merely political (in the bad sense of the term). If one teacher falls ill or goes for in-service training the subject cannot be taught at all. Many of these are mere apology for colleges.

(d) *Deemed Universities and Universities :*

While there are a number of good deemed uni-

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

Immediate

No. NGC 1295/5137/(3078)/UNI-4

Higher & Technical

Education and Employment Department

Mantralaya Annexe, Bombay 400 032.

Dated 9th March 1995.

To,

The Under Secretary,
University Grants Commission,
Bahadurshah Zafar Marg,
New Delhi-110 008.

Subject :- *Attending Refresher Courses.*

Sir,

I am directed to refer to your letter No. 28-II/93 (AEC/F.R), dated the 17th November 1993 on the subject mentioned above and to state that the clarification given vide your letter referred to above, is in an individual case. You are, therefore, requested to state whether Commission has taken policy decision in the matter and if so, kindly send a copy of the same, as early as possible so as to enable us to take decision in the matter immediately.

Yours faithfully,
(A.M. Bhattalwar)

Under Secretary to Government.

Copy to the Vice President, Nagpur University Teachers' Association, Annapurna Gulmohar Colony, camp Amravati-444 602.

versities with excellent performance to their credit, unfortunately there are others which are examples of mismanagement and often corruption of all sorts. What is particularly disturbing is that these deemed universities are run like states within states. They are not answerable to state Governments. The central Government also after granting them recognition as deemed universities has no monitoring cell. Our representation to the U.G.C. also has not had any effect, These institutions usually have an authoritarian power-structure dominated by some trust or religious sect and function without transparency. Even the rules and statutes which should govern every public institution are often not available. We strongly feel that granting of the status of deemed university without circumspection has done a lot of harm to higher education.

In many states, universities also are being set up without adequate academic justification and without creating necessary academic infrastructure sometimes to satisfy the local political interest or to honour a particular political leader.

In view of the above we strongly feel that the Government of India must act decisively utilising its constitutional authority and responsibility (since education belongs to the concurrent list) to put a stop to this indiscriminate proliferation of institutions in the field of higher education without necessary infrastructure.

2. FINANCIAL CRISIS

While financial problems are nothing new their present state have reached such proportions that proper running of institutions has become impossible. Hundreds of teaching posts are lying vacant and posts are lying vacant even when incumbent teachers retire or die. Many universities are deep in debt and have to pay heavy amount towards interest. In some states the staff have to go without salary for months. Some universities have spent funds earmarked for specific purposes e.g. Research Grant or even P.F. Money. Unless the condition is improved it is futile to think of effecting any tangible improvement in higher education.

3. LACK OF CO-ORDINATION AMONG UGC, AICTE, ICAR

At the national level, the different authorities in charge of giving grants and fixing academic norms often act in isolation creating problems. This becomes particularly acute in universities where some facilities are governed by AICTE while others follow UGC norms, The problems of some agricultural colleges which are under general universities also have become acute.

4. PENDING SERVICE PROBLEMS

A number of problems pertaining to service conditions of teachers have remained unresolved because of difference of opinion between the U.G.C. and the Union Department of Education. In fact the officials in the ministry have invariably failed to appreciate the problems in academic institutions. Our efforts in the past to get the problems solved through intervention of the minister also failed because, the minister never had time to listen to our grievances. Let us mention two such pending problems—

(i) Counting of past service of demonstrators/Tutors for the purpose of career Advancement :

A large number of such teachers on fulfilment of necessary qualification became Lecturers. But the time of their absorption as Lecturers varied from state to state and within a state depending on number of vacancies arising in a particular institution. AIFUCTO has demanded and the U.G.C. concurred with our argument that this period of service as Demonstrators/Tutors should receive some weightage while calculating past service required for career advancement. Unfortunately the officials in Union Education Department could not

agree to this position.

(ii) Insistence on 55 p.c. marks at the Master's level to enable a candidate to sit for NET or SLET is also such an instance. AIFUCTO argued, again with concurrence of the U.G.C. that such a requirement irrespective of the subjects and in absence of uniformity of marking system in our universities is altogether arbitrary. Many universities and state Governments too have made similar representation, Unfortunately on this issue too the Union Education Department refused to accede to our demand or listen to the advice of U.G.C.

We Strongly feel that these pending issues should be settled without delay and the plea now offered by the officials in the ministry that in view of the setting up of the U.G.C. Committee on Revision of Payscale of University and College Teachers under the Chairmanship of Dr. Rastogi, all such pending issues should be referred to that committee is totally unacceptable.

5. ACCOUNTABILITY AND IMPROVEMENT OF PERFORMANCE OF TEACHERS :

AIFUCTO alongwith the U.G.C. formulated two important documents Viz Code of professional Ethics for Teachers and Appraisal of performance of Teachers. Unfortunately not much could be done to implement them for many reasons including complete lack of interest on the part of authorities viz central government, U.G.C. State governments and the university authorities.

6. OTHER ISSUES :

We have many other issues to be discussed. However in one meeting, we are afraid, we can not do justice, to all of them. We mention them briefly and hope to discuss them in detail in a subsequent meeting. Some of them are (1) Privatisation of Higher Education (2) Structure of Governance of universities and college (3) University autonomy (4) National Mobility of Teachers in Higher Education (5) Comparability of Standard of Higher Education (6) Improved co-ordination among state education departments U.G.C. and union education departments

With kind regards,

Yours sincerely,
Sd/- (**Mrinmoy Bhattacharyya**)
General Secretary,
AIFUCTO

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

Bahadurshah Zafar Marg, New Delhi-110 008

17 November 1993 : : No. 29-11/93 (Rec\GR)

Dr. R.S.Ambulkar
S.K.Porwal College, Kamptee
Distt., Nagpur. Maharashtra.

Subject :- Attending Refresher Courses

Sir,

I am directed to refer to your letter dated 11th November, 1993 and to say that as per UGC norms prescribed under Academic Staff Colleges Scheme fresh lecturers and lecturers in Senior Scale are supposed to attend one Orientation and one Refresher Course or two Refresher Courses to become eligible for promotion.

2. In case the University has promoted you as reader that is in selection grade in scale Rs. 3700-5700 you are not required to attend two Refresher Courses.

3. It is true that the Refresher Courses/Orientation courses are meant for fresh lecturers to be promoted in senior scale and the lecturers in senior scale to be promoted in selection grade. The courses are not meant for the teachers who have already been promoted for selection grade/Reader.

Yours faithfully,
Sd/- (**V.K.Sharma**) Under Secretary